



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-106-25

Druk nr 1425

Warszawa, 25 czerwca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Kodeks cywilny.

Projekt ma charakter deregulacyjny.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks cywilny

Art. 1. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 i 1237 oraz z 2025 r. poz. 769) w art. 647¹:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Inwestor odpowiada solidarnie z wykonawcą (generalnym wykonawcą) za zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych, których szczegółowy przedmiot został zgłoszony inwestorowi przez wykonawcę lub podwykonawcę przed przystąpieniem do wykonywania tych robót, chyba że inwestor złożył podwykonawcy i wykonawcy sprzeciw wobec wykonywania tych robót przez podwykonawcę.”;

2) po § 1 dodaje się § 1¹ i 1² w brzmieniu:

„§ 1¹. Sprzeciw, o którym mowa w § 1, składa się w ciągu trzydziestu dni od dnia doręczenia inwestorowi zgłoszenia. W umowie inwestor i wykonawca (generalny wykonawca) mogą zastrzec krótszy termin na złożenie sprzeciwu.

§ 1². Określony w umowie wykonawcy z podwykonawcą lub w dalszych umowach o podwykonawstwo termin na złożenie sprzeciwu, o którym mowa w § 1, nie może być krótszy od terminu określonego w umowie zawartej między inwestorem a wykonawcą (generalnym wykonawcą).”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa zakłada zmianę ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061, z późn. zm.). Celem projektowanej regulacji jest umożliwienie stronom umowy o roboty budowlane uelastycznienia terminu na złożenie sprzeciwu wobec podwykonawcy, przy jednoczesnym zachowaniu funkcji ochronnej przepisów dotyczących solidarnej odpowiedzialności inwestora.

W aktualnym stanie prawnym termin ten wynosi 30 dni i ma charakter bezwzględnie obowiązujący, co w wielu przypadkach – w szczególności przy inwestycjach mniejszych rozmiarów – prowadzi do nieuzasadnionego przedłużenia procesu inwestycyjnego oraz nadmiernej niepewności prawnej.

Projekt zmierza do przyznania stronom prawa do ustalenia w umowie krótszego terminu na złożenie sprzeciwu. Powinien on zostać wyraźnie określony w umowie. Projektowana zmiana jest zgodna z zasadą proporcjonalności oraz zasadą swobody umów (art. 353¹ k.c.).

Sami zainteresowani (przede wszystkim inwestor) mogą bowiem ocenić, czy skrócony termin jest dla nich odpowiedni, zanim zaakceptują taką treść umowy. Dodatkowo skrócenie 30 dniowego terminu w umowie inwestora z wykonawcą nie zagraża interesom podwykonawców (osób trzecich względem tej umowy). Tym samym nie narusza standardów ochrony podwykonawcy jako wierzyciela gwarancyjnego. W projekcie przewidziano również regulację, zgodnie z którą termin na złożenie sprzeciwu określony w umowie z podwykonawcą lub dalszym podwykonawcą nie może być krótszy od terminu określonego w umowie zawartej między inwestorem a wykonawcą (głównym wykonawcą).

W art. 2 projektu przyjęto, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych, w stosunku do projektowanych rozwiązań, działań umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawiania organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania

krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) oraz § 70 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt ustawy będzie podlegał udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt nie dotyczy warunków określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205).

Zawarte w projekcie regulacje będą miały pozytywny wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).

Projektowana regulacja wywiera wpływ na sektor przedsiębiorstw budowlanych przez wprowadzenie większej elastyczności w kształtowaniu relacji umownych:

- zwiększenie elastyczności w ustalaniu warunków umowy,
- przyspieszenie procesu inwestycyjnego,
- zmniejszenie ryzyka związanego z przewlekłością procesu decyzyjnego.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy kodeks cywilny	Data sporządzenia 9.06.2025 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości	Źródło: DEREGULACJA
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu <u>pod względem legislacyjnym:</u> Arkadiusz Myrcha – Sekretarz Stanu <u>pod względem merytorycznym:</u> Zuzanna Rudzińska-Bluszcz – Podsekretarz Stanu	Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UDER55
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>opiekun legislacyjny:</u> Łukasz Paszka – Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl, tel. 22 52-12-764 Mariola Lasia – Radca Prawny, Departament Legislacyjny e-mail: Mariola.Lasia@ms.gov.pl, tel. 22 52-12-631 <u>opiekun merytoryczny:</u> Przemysław Wołowski – Zastępca Dyrektora Departamentu Prawa Cywilnego i Gospodarczego e-mail: sekretariat.dpcig@ms.gov.pl, tel. 22 52-12-423	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Obecnie art. 647¹ § 2 Kodeksu cywilnego nakłada na inwestora obowiązek złożenia sprzeciwu wobec podwykonawcy w terminie 30 dni od zawarcia umowy. Termin ten jest bezwzględnie obowiązujący, co w praktyce prowadzi do nieuzasadnionego przedłużenia procesu inwestycyjnego, zwłaszcza w przypadku mniejszych inwestycji. Brak elastyczności w ustalaniu tego terminu utrudnia dostosowanie umowy do specyfiki konkretnego projektu. Celem projektowanej regulacji jest umożliwienie stronom umowy o roboty budowlane uelastycznienia terminu na złożenie sprzeciwu wobec podwykonawcy, przy jednoczesnym zachowaniu funkcji ochronnej przepisów dotyczących solidarnej odpowiedzialności inwestora.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy proponuje umożliwienie stronom umowy o roboty budowlane ustalenia krótszego terminu na złożenie sprzeciwu wobec podwykonawcy, pod warunkiem że termin ten będzie wyraźnie określony w umowie. Dodatkowo wprowadza się regulację, zgodnie z którą termin złożenia sprzeciwu określony w umowie z podwykonawcą nie będzie mógł być krótszy niż termin określony w umowie zawartej między inwestorem a wykonawcą (głównym wykonawcą). Projektowana regulacja zwiększy elastyczność w obrocie gospodarczym i ograniczy nieuzasadnione wydłużanie procesu inwestycyjnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na stopień szczegółowości projektowanej ustawy odstępiono od analizy prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Inwestorzy	ok. 180 tys. – w 2024 r. wydano ogółem 143 372 decyzji o pozwoleniu na budowę dla 182 563 obiektów budowlanych.	Główny Urząd Nadzoru Budowlanego ¹	Regulacja umożliwi inwestorom ustalenie w umowie z wykonawcą krótszego niż 30-dniowy terminu na złożenie sprzeciwu wobec podwykonawcy. Uelastycznienie tego terminu pozwoli na przyspieszenie realizacji inwestycji oraz zmniejszenie ryzyka związanego z przedłużającym się stanem niepewności prawnej.
Wykonawcy (główni wykonawcy)	ok. 423 tys. – liczba przedsiębiorstw aktywnych w budownictwie według	Przedsiębiorstwa aktywne w IV kwartale	Wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą termin na złożenie sprzeciwu określony w umowie z podwykonawcą lub dalszym
Podwykonawcy i dalsi podwykonawcy			

¹ Analiza ruchu budowlanego w 2024 roku – przedstawiamy najważniejsze wyniki – Główny Urząd Nadzoru Budowlanego

	klas wielkości i sekcji PKD 2007	2024 r. Główny Urząd Statystyczny ²	podwykonawcą nie będzie krótszy od terminu określonego w umowie zawartej między inwestorem a wykonawcą (generalnym wykonawcą).
--	-------------------------------------	---	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348, z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglejowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2025 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
Źródła finansowania	Projektowana regulacja nie ma wpływu na wydatki sektora finansów publicznych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zmiana dotyczy relacji cywilnoprawnych między podmiotami prywatnymi (inwestor – wykonawca – podwykonawca). Nie przewiduje się dodatkowych wydatków sektora finansów publicznych.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowana regulacja wywiera wpływ na sektor przedsiębiorstw budowlanych przez wprowadzenie większej elastyczności w kształtowaniu relacji umownych: – zwiększenie elastyczności w ustalaniu warunków umowy, – przyspieszenie procesu inwestycyjnego, – zmniejszenie ryzyka związanego z przewlekłością procesu decyzyjnego.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i z niepełnosprawnością							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Proponowana zmiana nie wpływa na konkurencyjność gospodarki.						

² <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-niefinansowe/przedsiębiorstwa-aktywne-w-4-kwartale-2024-r-,42,1.html>

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz: Projektowana zmiana umożliwi stronom umowy o roboty budowlane uelastycznienie terminu na zgłoszenie sprzeciwu wobec podwykonawcy, przy jednoczesnym zachowaniu funkcji ochronnej przepisów dotyczących solidarnej odpowiedzialności inwestora.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie ma bezpośredniego wpływu na rynek pracy. Nie wprowadza zmian w przepisach prawa pracy ani nie powoduje potrzeby tworzenia nowych miejsc pracy, ani ich likwidacji.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Ustawa wejdzie w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na szczegółowość projektowanych rozwiązań nie jest planowane przeprowadzenie ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		